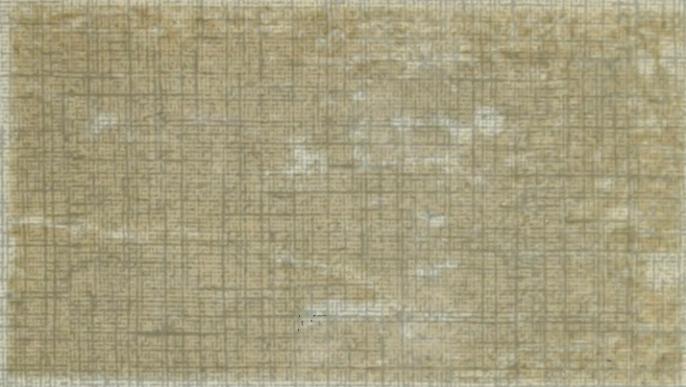
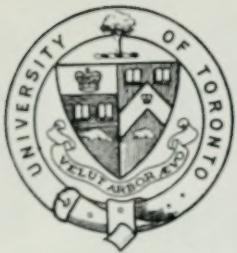

31761 07550721 0

TX
717
.5
S57
1900Z

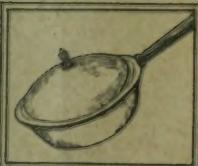
*From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN*

Leabhar Cócaireacta

An Céad Bláthain

SIÚNAÇA NA TRÓCAIRE, CALANN
DO CHUIR LE CÉILE.

AILEC TOM AGUS A CHUID., TEOR., SRÁID CRÓ,
BAILE ÁTA CLÍAT.

CÓCAIREACHT. AN CÉAD ÓLIADAÍN

TÁ TÚ ĒUN CÓCAIREACHTA D'FÍOSLUM ANOIS, IS MAIC AN RUÍ SAN; NÍL NIÓ AR DOMHAN IS RIACHTANAISE DO MHAOI NÁ ÓETC 'NA CÓCAIRE FÓGHLANTA, PÉ ÁRD FÓSAL A STÁIT.

NUAIR A ÓETC TÚ AG CÓCAIREACHT :—

1. ÓÍOÓ DO LÁMHA AGUS D'INGNE GLAN.
 2. ÓÍOÓ DO GHRIALAS GO SLAÉTMAR, AGUS CAIPÍN GLAN ORT.
 3. ÓÍOÓ APRÚN NEÁTA, GLAN ORT.
 4. ÓÍOÓ DO MUINCHILLÍ FILÍTE SUAS AGAT.
 5. ROIÚN ÉOSNU ÓÍOÓ GÁC UILE RUÍ A ÓETC HAIT ULLAMH AGAT, AGUS AN TEIME OINEADMHAC.
 6. ÓÍOÓ SÉ MAR BÉAS AGAT OIBRIÚ GO GLAN, CÚRAMAÉC.
-

SEO ÓUÍT CÚPLA NOD—

Sp. = spiúnóis.

Spb. = spiúnóis búird.

Pt. = piúnt.

Pn. = púnt.

Ún. = únsa.

p. b. = púdar bácaíla.

p. agus s. = piobar agus salann.

Tc. = té-écupán.

Dc. = Dreasfast-écupán.

Maol = gán óetí cruaícta.

Cruaícta = cónm láin agus is péidir.

COMAIRLE NA SEAN-MHNÁ:

1. "MÁ CAILLEANN TÚ UAIR A ÉLUISS AR MAIDIN, BEIRÓ TÚ AR SODAR 'NA ÓIAÍÓ I RIÚC AN LAE."
2. "DHOSTUÍS GÁN FÚSTAR."
3. "NÁ BÍ DROBLAC NÁ SPRIONNLUÍSE."
4. "CUIR DUINE EILE SA PÓCA I SCÓIMHNÚIBH," ABDEINHEADH NA SEAN-SÁEÓIL.
5. "DEIRBÍS FEOLIS GO MALL AGUS IASC GO MEAR."
6. "SCRUISÍN DEIRBÍSCHE, SCRUISÍN LOITÍSCHE."

Leabhar

Leabhar Cúcaireacta:

na Rúartha, Moðanna Fulaëcta.

CURTA le céile do Čailínib Scoile.

AN OBÁIR DO N CÉAD ÓLIADAINN.

SIÚRAÇA NA TRÓCAIRE, CALAINN
DO CUIN LE CÉILE.

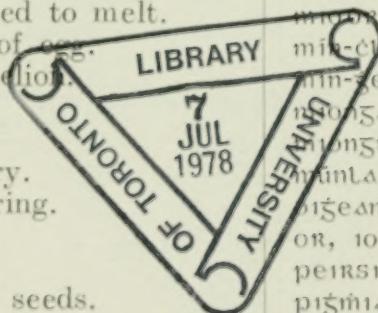
ALEC TOM AGUS A CHUID., TEORANTA,
SRÁID CNÓ, BAILE ÁTHA CLIACT.

TX
717
.5
S57
19.00Z

acar, sour, tart.
acrach, convenient.
aðaint, kindling.
aðantað, inflammable.
æ, a liver.
ærl, a fork (plu. æðil).
aðaðos, lukewarm.
bileos mait, lettuce.
biosóir, muslin.
blaísíg, season.
blonað, lard,
blot, jelly.
briosc, short, brittle.
broðlað, a range.
broðaire, a soup tureen.
bruittæð, inclined to melt.
burðeacán, yolk of egg.
caisearbán, dandelion.
carnán, a heap.
clam, scurvy.
cloé smior, emery.
cnátairt, simmering.
criatár, a sieve.
eruan, enamel.
cuimini, caraway seeds.
cumasc, mixture.
dáit, serve.
deannað, dust.
fæð, a slit.
feitide, an insect.
forbeirðið, over-boiling.
frioðtán, a frying pan.
forlionta, stuffed.
fuigleac, refuse, remnant.
fuim, knead, bake.
gæom, a grater.

ÞOCLÓIR.

gealacán, white of egg.
gealarán, whiting.
gréisc, grease.
gréisce, greased.
gréicrœ, delph.
larðs, cord.
lannin, a whisk, beater.
lasamait, inflammable.
lasraðán, burner.
liac, a ladle.
tion-cimileán, netted rubber.
losaro, pastry board.
marðs, a pudding.
masc, a mash.
measc, mix.
mínæð, a vegetable dish.
mín-cloé, pumice stone.
mín-gærr, chop.
móngaire, a mincer.
móngraé donn, brown crumbs.
múnta, a mould.
pigeann méiseála, scrap tin.
on, iomar, a trough.
peirsil, parsley.
piðmias, a piedish.
piobar, pepper.
roðlóir, a roller.
roðluð, roll out.
sail, a shelf.
seðbat, a kettle.
scallta, poached.
scatóð, a bowl or basin.
sconna, a tap.
serios, grate.
seriosac, mashed potatoes.
searatðoir, a towel.

sineán, a scuttle.
sineán tuathá, an ash box.
stíseán, a wooden spoon.
smáileog, celery.
snásairg, polish.
sodógs, a soda cake.
sorn raca, a fire rake or scraper.
sraoī, lining.
sraoītā, lined.
sraon, a sandwich.
sruan, an oateake.
taistig, damp.

taos-sornn, pot oven.
toċait, scoop out.
tráitt, a tray.
tráill tiontacé, a wire tray.
tiugðas, thickness.

Stéasrača:

Oīseann eadair-te, a moderate oven.
Oīseann eadair-ħuarr, a cool oven.
suacán, a saucepan.
suacán crieħxa, a casserole.
stoħdač-oīseann, a stewpan.

AN CÉAD SÉACHTMÁIN

RÉIMÍ-MÓD SEACHT-SEACHT GLANTA.

a.—níse gréitídeirl.

b.—glanað sceanna, aet, jrl.

c.—glanað spíúnógsa, stánta.

d.—suacáin iaraínn.

e.—sciúrað aðmaid—bónn, cláraða, spíúnógsa, nollaini.

f.—aime is maictanaíc do searadóirí tae, lion-éimileáim jrl.

g.—brotlaic a glanað.

h.—teine a leagað agus a aðnað.

a.—gréitíde a níse.

1. Úairis gac saðas i scarnán leis féim.

2. Scriob vioð an fuisleac.

3. Níse gloini in uisce eala-boð, srutluig in uisce fuar, snasuiig le héadaé boð.

4. Níse na gréitíde is glaine ar dtúis in uisce te, agus sil.

5. Tiormuiig le héadaé tirim, glan.

b.—sceanna agus aetil.

1. Cuir 'na seasamh iao i sub-pota d'uisce te. Níse, ac ná leig an t-uisce te in aice leis na cosa.

2. Tiormuiig go mait. Snasuiig le bric-deannaíc. Cimil go mait le héadaé boð.

c.—spíúnógsa agus stánta.

1. Níse in uisce te, sobalac.

2. Tiormuiig agus snasuiig le sealrán.

d.—suacáin iaraínn.

1. Lion le huisce fuar agus fás ar bogad ar an sorn.

2. Níse istis agus amuis le huisce sóð te. Srutluig.

3. Tiormuiig go mait.

4. Fás gan clúdaé.

e.—sciúrað aðmaid.

1. Níse le huisce eala-boð.

2. Sciúruig (leis an snáit) le galluanac nó gaimin min, jrl.

3. Srutluig go mait.

4. Tiormuiig le héadaé, agus cuir amacé fé'n aer.

f.—searadóirí tae, jrl.

Laeteamail.

1. Níse go mait in uisce te tar éis úsáide.

2. Croc ar an dtaca nó amuis fé'n aer.

Seacáineamail.

1. Cuir ar bogad in uisce fuar.

2. Fáiss amacé. Níse in uisce an-te le galluanac agus sóð, má's sóð é.

3. Deirbíg ar fead 20 nóm.

4. Srutluig órá uair.

5. Tiormuiig fé'n aer.

6. Cuir tríod an bfaiscéan.

S.—BROCLAC A SLANAÓ.

1. FÁISG SÁC RUÓ IS SÁD AR DTÚÍS.
2. LEAT PIOSA PÁIPÉIR AR AN DTEIMENTEÁN.
3. TÓS AMAC AN LUAICTREAÉ.
4. TÓS AMAC SÁC ROIÑN ATÁ SO-AISTRÍSGTE.
5. SCUAB AN PIÓBÁN SUAS AGUS SÍOS UAIT.
6. SCUAB BARR AN OIGÍNN.
7. SCRIOB AMAC AN SÚT Ó BUN AN OIGÍNN LEIS AN SORN-RÁCA.
8. SLÁN SÁC ROIÑN AGUS CUIR AR AIS 'NA ÁIT FÉIN É.
9. SNASUÍS AN CUIR TUÓB DE'N BROCLAC LE LUAIÐUB, AGUS SEALUÍS AN CUIR EILE LE BRIC-DEANNAC NÓ LE CLOÍC SMIOR.
10. SCUAB AGUS MÍS AN TEINTEÁN.

SORN SÁIS A SLANAÓ.

1. CIMIL NA PLÁTAÍ TEO JR. LE PÁIPÉAR BOG AN FÁID A BEIRÓ AN SORN TE, TAR ÉIS É ÚSÁIDÓ.

SEACHTMÁINEAMAIL.

1. LEAT ÉADAÉC NÓ PÁIPÉAR IN AICE AN TSOIRN, AGUS CUIR AIR NA RANNA SO-AISTRÍSGTE.

2. CIMIL NA LASRACÁIN LE HÉADAÉC, AGUS MÁ TÁID AN-SALAÉ, SCRÍOS LE HUISCÉ TE AGUS SÓD IAD. TIORMUIÙS GO MAIT IAD.
3. CIMIL AN ROIÑN CRUANTA LE HÉADAÉC OLNA FÁISGTE AS UISCE TE.
4. SNASUÍS AN ROIÑN PRÁIS.
5. CUIR AR AIS NA RANNA.

H.—TEINE A LEAGAÓ.

1. CUIR CÚPLA ENAPÓISÍN GUAIL I MBUN AN SGRÁTA, NUAIR A BEIRÓ SÉ SIN SLÁNTA GO CÚRAMAÉ AGAT.
2. ORTA SAN CUIR LIATHRÓIDÍ BOGÁ PÁIPÉIR.
3. CUIR NA PIOSAÍ AÓMHAID (NA SEATAIRÍ, AN BROSNA) TREASNA AR A CÉILE.
4. CUIR ISTEACÍ PIOSAÍ BEAGA GUAIL.
5. FÉACÉ GO ÓFUIL SÁOCTRÚ MAIT AG AN DTEINE.
6. CUIR AN LASÁN LEIS AN BPÁIPÉAR IOCTARAÉ.

NÓTÁ.—IS PEARR GO MÓR ROIÑNT BEAG GUAIL A ÉUR AR AN DTEINE Ó AM GO HAM, NÁ FANAÍMAINT GO MBEAOÐ AN TEINE DULCTA I LÉIC, AGUS ANNSEN A LÁN GUAIL A ÉUR SÍOS LE CÉILE.

AN DARA SEACHTMÁIN.

OBAIR—CLEÁCTA AR AN MÉID ATÁ TUAS.

AN 3AOD SEACTMAIN

MOV CEACT I.

- A.—TÉ A DÉANAM.
- B.—ARÁN TÍONTEA.
- C.—UB BEIRBÍSTE.
- D.—SGÁNAÍ TÉ.

CAINNT AGUS CÓMAIRLE ÓN MÚINTEOIN:

(1) TÓMAS AGUS MEADHAÍAM.

(2) AN CAOI CEART FINGLEAC AGUS DRÁB D'IDIÚ.

A.—TÉ A DÉANAM.

1. Líon an scábal (ciotat) le pion-uisce agus beirbísg.
2. Scót pota na té.
3. Cuir isteacé spiúnógs (máol) té i n-aġaró għaq ½ pt. uisce.
4. Scaoil isteacé an t-uisce, agus ē virēacé ar fuċċa.
5. Fāg as tarrac 2 nōim. ē.

NÓTA.—Má tá té-pota luacé-mar agħat, is pearr għan ē ċur in-aice na teime, ac ē ċur 'na šurđe i mbaisin 'na mberó braon uisce te. Muair beró tu vā scòla leis, nā scaoil an t-uisce fuċċa isteacé ann an faró beró sé fuar, ar eaqxa go scoultpearó sé; tērō ar vtūs le huisce te ē, agus annsan scól ē.

B.—ARÁN TÍONTEA.

1. Gearr sliseán aráin, $\frac{1}{4}$ " ar reiħre, ve bollbigs stálujsTe.
2. Coimeado ar beannaċ ós cómair na teime ē go mberó taob amāin donn-ōrba.

3. Dém an cleas céatna leis an oħra oħra eite.

4. Gearr an crūsta vee, agus coimeado te ē.

NÓTA.—Coimeado na piosai 'na seasam; má cuirtear ar a céle iad, beró siato riġin, trom.

C.—UB BEIRBÍSTE.

1. Cuir sios an t-ub in uisce fuar, agus leig do'n uisce fuċċa.
2. Fāg as beirbíu go mall ē ar feadó 2½ nō 3 nōim.
3. Tōs as an uisce ē.

D.—SGÁNAÍ TÉ (MINGOINI).

RUTRATÓ—

$\frac{1}{2}$ pn. plūir.	1 ún. siūċċe minn.
$\frac{1}{2}$ sp. salamn.	1 ún. curnini.
$\frac{1}{2}$ sp. p. b.	$\frac{1}{4}$ pt. bainne milis.

1 ún. īme.

Mórt:—

1. Cuir an plún, salann, p. D. isteach
sa báisín; bris isteach an t-im
te barráí na mear.
2. Cuir isteach an siúire agus na
cúiríni glanta agus measc.
3. Dém poll 'na lár agus scaoil
isteach an bainne.
4. Dém taos bog; measc le sp.
ardmairt.
5. Cuir amach ar losair plúrúinigthe.
6. Dém thá leat de'n taos.
7. Leat amach le rollaire plúrúinigthe.
8. Searr gacé ciste aca fé éeatair.
9. Básáil in oisceannd te—15 nóm.

UÓTA.—(a) Is féidir na sgháinai a
théanamh le bláthais nō bainne géar

agus sóto úsáid. Sar a gcuintear
san oisceannd iad, is maith an rudo iad
a chinnit le bainne géar, le hub
buaithe, nó le sioróip siúire.

(b). Nuair bhíodh an bainne curta
isteach sa plún qrl. agat ní ceart
moill ar bith a théanamh, mar tosnúig-
eann an sóto agus an bainne géar
as “oibriú” láitreach.

Colas Áiseac.

2 sp.	= 1 meathon-sp.
2 msp.	= 1 spb.
6 spb.	= tae-cupán (tc.).
1 tc.	= enagaire (gill).
1 pn. plún	= 4 bc. (maola).
3 pingine	= 1 ún.

4AO AGUS 5AO SEACHTAIN.

cleactha ar seo tuas.

AN GAOÐ SEACHTAINN

MOÐ CEACT II.

a. Leite mine coimce.

b.—baSúN agus uibe.

c. ciste sód.

CAINNT AGUS COMAINTLE ÓN MÁINTEOIR:—

BÓRÐ A LEASÁD I SCÓM BREACASTA.

a.—leite mine coimce.

3 nō 4 spb. mine coimce.

1 caint uisce.

1 sp. salann.

Moð:—

1. Biobh an t-uisce ar poiminte
beirbige agat.

2. Croí isteach an min leis an láim
cté; bí ag corrugé leis an
sliseán sa láim theis.

3. Beirbíg ar feadh 10 nóm.

4. Croí isteach an salann agus
beirbíg ar feadh 10 nóm. eite
nó níos mó.

5. Tógs suas agus dait le bainne
máis.

NÓTA.—(a). Is fearr gan an
salann a éur isteach ar totúis, mar
déineann sé an min cruaid.

6. Má éireann tú an min isteach
tireach sar a mbeirbheóidh
an t-uisce, ní beró enapósa sa
teitín.

(c). Má bionn min coimce cruaid
agat dá húsáid, cuir ar bogadh i
an oiréid roimh ré; beirbíg ar
mairidh i suacán dúibhalta ar feadh
 $\frac{1}{2}$ uair.

(v). Is féidir “leite bán” a
déanamh ar leat uisce agus leat
bainne.

Tá an Nóta so ar déanamh na
leitean an-fada, ac ós i an biad is
fearr aiteann an duine i, is fiú a
foghlaim eionnus i déanamh sa ceart.

b.—baSúN agus uibe.

Moð:—

1. Searr na slisní an-tanairde.

2. Dáin biobh an croicéann agus an
enamh; leat amach le sciamh.

3. Biobh an prioéatan an-te, agus
cuir air na slisní.

4. Prioé go mberó an rá claoibh donn,
briose.

5. Tógs suas, agus coimeád te.

UÐ PRIOCTA.

1. Óris an t-ubh go réró isteacé i gcuapán.
2. Árduis taoibh an prioctán é cum go mberó an t-ionmhar le céile.
3. Seaolt isteacé an t-ubh san ionmhar; ná leig vó leataov.
4. Níos leis an ionmhar te go mberó an buirdeacán bán.
5. Tógs suas an t-ubh le tógtóir, nó le sciain leatan, agus dál ar an mbagán é.

NÓTA.—Sláine an ruo is riaé-tanairghe dá déanamh so; glan an prioctán go maic ar dtúis, mar seo—Cuir ar an dteneadh é, cuir piosa beag d'fheoil méit air, tar éis cùpla hóimh. cimil an t-ionmhar de le páipéar glan, bog; cimil go maic le lion-címileán tirim é, agus siúd ullamh é. Déin an cleas céadra díreach leis nuair a bhíod tú réir leis, ac glan an taoibh amuise de annsan.

C.—CÍSTE SÓD.

- 4 bc. plúir (maol) nó 1 púnt.
- 1 sp. salann.
- $\frac{1}{2}$ sp. (maol) sód.
- 1 bc. bainne gheár nó bláthairghe.

MÉAD:—

1. Measc an plún, salann, sód le céile go maic. Déin poll 'na lán.
2. Seaolt isteacé an bainne.
3. Measc le sliseán.
4. Cuir amacé ar losair plúruigthe an taos.
5. Fum beagán é.
6. Leat amacé 1" ar tiugdas.
7. Cuir ar stán gréisceáil é agus fum ar feadó 3 uair.

NÓTA.—Cun fágáil amacé go bpunt an ciste finte cuir bior tré 'na taoibh, má tagann an bior amacé glan tá an ciste ullamh.

Fág 'na seasamh é an fáid a bhíod sé ag fuaraov, nó cuir ar tréill liontaobh é.

Is péidim arán ruabhd a déanamh mar seo leis, ac leat is leat plún báin agus ruaird úsáid; nó 3 bc. plúir agus ceann amháin de gurbán.

TAOÐ AGUS GAOÐ SEAÓTMAÍN.

CLEACHTA AR SEO TUAS.

GÁD SEACHTAINN

MÓD SEACHTAÍ.

- A. PRÁTAÍ BEINBÍSHTE.
- B. PRÁTAÍ PRIOCÉTA.
- C. CÍSTE ANÁIM NUAIÓ.
- D. MARÓS NISE.

A.—PRÁTAÍ BEINBÍSHTE.

MÓD:—

1. Díotó na prátai ar cónmáthair: mara péidir seo, cum sios na cinn móra 10 nóm. roimh na cinn beaga in uisce puar.
2. Cuir isteach oiread salann agus éuirfíte blaas ar an uisce.
3. Beirbís go mall, go mór mór má bionn na prátai móra.
4. Seas nuair bhéil na prátai bog, éé gan an croiceann briste.
5. Saitis ar feadh 10 nóm. leis an scéilíodh ar an georeán, agus 9 nóm. gan é.

NÓTÁ.—Cun prátai nuath a beinbhíú, cuir ar bogadh iau ar feadh 5 nóm. in uisce puar 'na mberíonn salann; amháin serios an croiceann doibh te héadaí tirim, gian. Beirbís in uisce piúcaid, sárta.

NÓD.—Mí henechneach uisce go mberó piúcaid bunte pé, feart na prátai níos túise ná uisce a phásfaí ag chácaint, agus ní bhéil an beinbhíú leat cónmáthair.

B.—PRÁTAÍ PRIOCÉTA.

MÓD:—

1. Tom na prátai puar-beinbíshte.
2. Cuir $\frac{1}{2}$ ún. imair ar an bpríocétán, agus téirí go maic é.
3. Searr na prátai go tanaróe 'na glicseáin.
4. Cuir ar an saill sa bpríocétán iau, agus priocé, 'a n-impáil go mberíte an t-ácaidh donn.
5. Tóis suas agus bíl ar pháipéar bog, bán.
6. Cónraig ar mheis, agus táilt go te iau.

NÓTÁ.—Seobaitó tú níos mó eolais ar prátai o'priocé tú, an t-ácaidh bliantúil, éé de leor go minic. Nád éadó?

C. ANÁIN NUAIÓ.

(Féad é an seacht coictíseas ó gom).

D.—MARÓS NISE.

RÚTHNAID:—

1 pt.	Bainne.
2 spb.	Ris.
$\frac{1}{2}$ ún.	Ime.
1 ub.	
1 spb.	Siúicre agus blátháin.

9AÓ SEACHTÁIN—(AN LEAN.)

Mórbhá:

1. Ní h-é an rís go maic.
2. Cuir leis an mbainne é.
3. Beirbhis go mberó na gráinní bog.
4. Táis suas é; cuir isteach an siúire, an t-im, agus corruiß go maic.
5. Nuair b'fhorbair sé roinnt fuan, cuir isteach an t-ubh buailte—scaoil isteach go mall é, agus lean ort as corruiße na maróige.
6. Cuir isteach an bláisiún.
7. Scaoil isteach i bpriasméis gréisce te an meascán.

8. Fum in oíseann níshín an maróis go mberó sí donn-óirí.

NÓTA.—(a) Sar a gcuairt bainne le beirbíú i suacán, cuir isteach braon beag uisce fuan, beirbhis é; annsan cuir sios an bainne agus ní thír sé.

(b) Nuair beirbheóidai bainne, ní raibh sé tar béal amach má phágatar spiúnóis báird 'na seasamh sa suacán; nó má smearnar le him "I" taoibh tíos de béal an árdeis.

10AÓ ASUS 11AÓ SEACHTÁIN.

Cleachtá ar seo tuas.

12AD SEACHTAIN

MOD CEAÍT IV.

A. BAGÚN AGUS CABÁISTE.

b. builíní tae.

CAINNT AGUS COMAIRLE ÓN MÚINTEOIR :—

- (1) An tairbte don tsláinte atá i nglasaí glasa thíche
- (2) Riaṁataea éin glasaí glasa a bheirbhí.

a. BAGÚN AGUS CABÁISTE.

2 pn. Bagún.

2 ton Cabáiste.

Mod:

1. Má bionn an bagún an-guirt, cuir ar bogadh é roimh nē.
2. Cum sios in uisce puar é, taobh an croicinn amáirtde.
3. Nuair a fhéadfóid an t-uisce, tarraing an pota i leit-taobh na teime agus fás as enáitair.
4. Fás 25 noim. doin púnt feota, & 25 noim. sa breis.
5. Táis suas, agus comeád te.

Cabáiste.

1. Searr an gás de'n ton, agus na sean-bhuitteoga.
2. Searr an ton fé ceatair, agus bain amach an stúmpa láir.
3. Téiris as piabac na h-éireann!
4. Cuir an cabáiste ar bogadh in uisce sáite.

5. Tar éis na feota a tógaínt suas, beirbhís an t-uisce aris, cuir an cabáiste isteach, comeád ar fhúcaidh go mear é, gan an clúdaigh.

6. Éin balaite an cabáiste do éosc, cuir síos leis crústa arán istigh in éadaig muistin.

7. Nuair beirbhís an cabáiste boí, tág anios é, sgsas é, páis is an t-uisce as. Searr, erót p. agus s. an.

8. Cuir an feoil san uisce aris le téirdream.

9. Táis anios é; bain an croiceann de; erót brúscar donn air, agus roinnt os comair na teime.

10. Cuir ar méis té, agus an cabáiste ina timééall.

NÓTA.—Ná cuir sóid arán ag beirbhí leis an Seabáiste, lóiteann sé a maitéas.

b. builíní tae.

(Dém iad mar dhéinis sgánaí tae, áfach ná cuir siúlre ná tortaí ionta).

nótaí ar éamhí an múninteora

1. Ní ceart a rádó sur "biaid" na glasairí glasa, ac mar sin féin tá a maiteas féin ionnta—
 - (a). Glanann siad an fuit, agus coisceann san éamhí ḡrl.
 - (b). Tugann siad cabair do'n gsoite an biaid do vileasadh.
 - (c). Tá bitimini fágta ó'n ngréim aca, ac marbhuiséann forbairbiú iad.
 - (d). Níl mór i leabhar an dochtúra mar billeógs maití do'n fuit agus d'easba covlata; biolar d'easba pola agus do'n éamhí; lus na smaileógs do'n duine neirbiseacé, dos na datáca ḡrl.; neanntóga óga an Carrairis do'n gsoite; caisearbán caol, cos-dearsg dos na h-aed-

anna; ac is pearr iad san go leir d'ite am.

2. (a) Is ceart glasairí glasa a bailiú ar maitin go moé, nó sar a ḡtaitneann an ḡrian orta. Loiteann an ḡrian a noat, agus bionn siad riṁin má baintear iad pé na solas. Deir na sean-daoine sur ceart cabáiste do ḡearraadh fe solas na gealaighe, mar go ḡfhlil cóiméadach an ngealaighe.
- (b). Is cóir, leis, glasairí a comeáu in áit ḡorca tar éis iad a baint.
- (c). Ní ceart an clúdaic a éur ar an ḡeorcán nuair bionn glasairí glasa dá mbeirbiú, ac amáin iad súd a bionn tior-muigte.—pise ḡrl.

13AOÓ AGUS 14AOÓ SEACHTMÁIN.

CLEACHTA AR SEO TUAS.

15AÓ SEACHTAINN

MOÐ CÉACHT V.

- A. ANBHÚNIÚ PRÁTAÍ.
B. CÍSTÍ PRÁTAÍ.
C. CÓCÓ A DÉANAMH.
-

A. ANBHÚNIÚ PRÁTAÍ.

Rúrónáð :—

- 1. pn. prátai (4 cinn móra).
- 1. eant usce (nó stoc).
- 2. pt. bainne.
- 1. ún. ime nó immair.
- 1. immún móir.
- 2. spb. sás.
- p. agus n. 1 sp. peisit.

Moð :—

- 1. Míš. Tom agus míš na prátai.
- 2. Seann 'na glicéadán tanaróe iao.
- 3. Tom agus seann an t-imníún.
- 4. Cuir an t-im sa tsuileán, agus corrungs na prátai agus an t-imníún ann, aé ná leis dhoibh donnatú.
- 5. Cuir isteach an t-usce mó an stoc, agus beirbís go mbeirtó na prátai bog.
- 6. Táis anios, agus cum tré críatan.
- 7. Cuir ar aib sa tsuileán agus an bainne agus an sás leis.
- 8. Dembis go mbeirtó an sás téin.
- 9. Táis anios, cum isteach an peisit searrta, agus bláinsí an t-anbhruic te p. agus n.
- 10. Dáit go te te méimini arán.

B. CÍSTÍ PRÁTAÍ.

Rúrónáð :—

5 prátai.	1 sp. p.b.
4 ún. plúm.	1 ún. ime.
½ sp. satann.	Uraon bainne.

Moð :—

- 1. Urús na prátai fuar—bembiúste go mar.
- 2. Cum isteach sa báisín an plúr críatanra, satann, agus an p.b.
- 3. Cum leo na prátai agus an t-im teaística, agus an méir bainne mitis a chéipró te céite iao.
- 4. Tompurs amach an losair plúrúste, pum beagán.
- 5. Leat amach críunn agus seann na críantáinib, (8).
- 6. Pum an greadam, nó ar fhuíetán, nó sa t-sorn, go mbeirtó siad roinn-órra ar saé taobh.
- 7. Oiseait, cum im istísh ionnta agus dún anios.
- 8. Dáit go te te té.

C.—COCÓ.

Mí mar a céile a déantar gaeilgeas Coccó; sé is pearr an mothú bionn ar an mbosca a leanamhaint.

Seo é an gnáth-mothú ainn:

1. Cuir sp. Coccó i gceupán.
2. Cuir sp. siúire leis agus measc go mairt.
3. Seaoil air uisce fhuicéar.
4. Cuir an bainne air annsan.

Seo mar dhéimeann muintear America a gcuirtear Coccó:—

- 1 spb. Coccó. $\frac{1}{4}$ pt. uisce.
- $\frac{1}{4}$ pt. bainne, sp. siúire, uibh buaitte.

Mothú:—

Bearbís an t-uisce, measc le céile an cocó agus an siúire agus cuir isteach san uisce iad; bearbís ar peadh 5 nóm.; cuir isteach an bainne agus téigéar an.

Cuir leis go mall an t-uibh buaitte.

Dáil go ce.

An aon ionfhabhach go bhfuil na dtaoine sin láidir?

16AÐ, 17AÐ AGUS 18AÐ SEAÇTMAIN.

Cleachtá ar seo tuas agus ar aon ruártach eile is gá.

19AD SEACHTAIN

MOÐ CEACT VI.

A. STOBAË SAEDEALAË I SUACÁN.

B. STOBAË SAEDEALAË I BPÍSMÉIS.

C. MARÓS ARÁIN AGUS IME.

CAINNT AGUS COMAINTÉ ÓN MÚINTEORI :-

CÓTÚ-CABÁIN — SEARRAÐ AGUS ÓRÓGÁÐ

A. STOBAË SAEDEALAË.

RÚBRAÐ :-

- 1. Pn. caomh feola truaigh.
- 1. Pn. bágum.
- 2. inniún, 12 prátai.
- 1. pt. uisce.
- 2. agus s.

MOÐ :-

1. Searr an feoir na píosmíb néata.
2. Ní, tom agus mís na prátai, agus má bionn siad mó, déan leatanna thíob.
3. Tom agus searr an t-inniún.
4. Cuir sráit prátai sa tsuacán; sráit feola air sin, inniún, p. agus s.; agus mar sin de so imberó an suacán tionta.
5. Diot sráit prátai ar barr.
6. Cuir isteacé an t-uisce annsan agus cuir ar an otheine an suacán.
7. Leig do píucáð, agus annsan tarrans i leict-taoibh an suacán, agus leig doon struisin endaeart ar feadh 1½ uair.

8. Tóis anios é; cuir an feoir i lár méise, na prátai timéall air, agus an t-oílar annas air.

B. STOBAË SAEDEALAË I BPÍSMÉIS.

MOÐ :-

Cuir an stoibaë isteacé i bpísméis direacé mar éuiris sa tsuacán é. Cuir písmias eile ar a béal fé annas air; agus cuir isteacé san oigeann é ar peadh I uair nó 1½ uair.

Uайл sa písméis céadna é — ar méis te agus páipéar méise pé.

C. MARÓS ARÁIN AGUS IME.

RÚBRAÐ :-

- 1. Bollós beag aráin.
- 2. ún. ime.
- 1. pt. bainne.
- 1. ún. siúire.
- 2. ún. curimí nó risini.
- 1. ub.

Mód:—

1. Searr an t-áráin 'na sliseáin ramra.
2. Cuir im orta.
3. Searr an crústa thíobh agus cóimis 'na méirínib fada, caola iad.
4. Cuir srait deas na méiríní i bpígméis gréisce te agus croí cuirini air.
5. Leán ort go mberó an mhas lán thíobh, gac re srait aráin agus cuirini.

6. Óibríg an bainne, cuir an siúicre ann, leig do phuaraó beagán, agus cuir isteach an t-ub buailte, go mall.
7. Seaoil ar an áráin é, agus pás ar bocháin ar feadh $\frac{1}{2}$ uaire.
8. Cóiriú le ael an barr, aé ná bris na méiríní móráin.
9. Cuir san oigeann é éun go mberó a barr deas, donn-órdá.
10. Croí síúicre mímithe air, agus éur éun búird ar méis té, agus páipear méise pé.

20AÓ AGUS 21AÓ SEACHTÁIN.

Cleachtá ar seo tuas.

22AÐ SEACHTAIN

MOÐ CÉACHT VII

- a. iasc priocta.
b. múnla plúm arbhair.
c. uibe scallta.
-

a. iasc priocta.

1. Blaen an t-iase scáodán, macréid, feoirín, trí.
2. Tionnuig, tún i bpílür bláisiúste (p. agus s. triú) é.
3. Cuir ionáin ar an Óprioéctán, agus níomh an-te é go mbéarú sa lóimí ag curiú ag.
4. Cuir an t-iase ar an Óprioéctán; agus ionpuis é níamh beró taobh de rinn.
5. Bí an páipéar bos an t-iase níamh beró sé priocta.
6. Cuir an méis te é agus cónus te liomún agus te píosúil é.

b.—múnla plúm arbhair.

Húinreath:

- 2 spb. Plúm arbhair.
- 1 pt. bann.
- 1 spb. gáinne.
- 1 spb. gáinne.
- Bláisiú.

Moth:

1. Cormacó brón doin pt. banné éin an plúm do meascadh lein.

2. Cuir an éirí eile den bainne sa tsuiseán agus beirbís.
3. Cionn órcaé le plúm arbhair meascaite é, agus corruig.
4. Cuir isteach an gáinne agus in bláisiú.
5. Is péirim ub buailte nó spb. eocéid nó bealaibéalao a cur ann mar atarú. Beirbís ar peoidh nóm.
6. Pollmhus amach an t-uisce fhan a bí agat sa múnla agus fág pliuic é.
7. Seoil isteach ann an plúr arbhair beirbísste, agus cum in áit fuan é ar peoidh cípla uair a élimis.
8. Ionpuis amach ar méis gáinne é, agus cum suib doars timcheall air.

c. uibe scallta.

Húinreath:

- 3 húibe.
- 1 sp. salann.
- 1 cárta uisce.
- 1 sp. nág liomún.

Móid:

1. Úreibhíg an t-uisce. Cuir na huilde isteacé ann ar feadh $\frac{1}{2}$ nónim.
2. Tog amach iad, agus bris iad 'na gceann as 'na gceann isteacé i bpó-écupán. Ná bris an buirdeacán.
3. Cuir an salann agus an súg liomúin san uisce, agus scaoil isteacé san uisce an t-ubh go curramacé.
4. Úreibhíg go mali go mberí an sealacán bán.
5. Tog amach, cuir ar séacódair cún tiormuigte.
6. Cuir ar sliseán arán tiorta, imithe an t-ubh sealta.

| 7. Dénin an cleas céatna leis an dá ceann eite.

NÓTA:—Nuair bhíodh tú éun uibh a phriúiseadh nó a scalladh, cuir isteacé i n-uisce fiuicadh ar feadh $\frac{1}{2}$ nónim, é, agus annsan ní leatfaradh an sealacán sa bpulaict.

Seo leid beag eile—Má bionn aon duine sa baile téirdéanaíodh dá dinnéar, ná cuir a chuid bhrd isteacé san oigeann. Is coimeád te-bhíodh sé 'na cipín dörigte. Cuir an pláta ar béal suíocáin leat-lán d'uisce fiuicadh, agus an clúdaí anuas air; ní brisfeadh Seán nó Tomás a phreathair annsan!

23AÓ AGUS 24AÓ SEACHTMÁIN.

Cleachtá ar seo tuas.

25AO SEACHTAIN

MOÐ CEACT VIII.

A. PRATAI FON-TIONTA.

B. SRUANTA.

C.—BUILINI MINCOINCE.

A. PRATAI FON-TIONTA.

1. MÍS 6 PRATAI TOM. CUIR AR STÁN IN OIGEANN EADAR TE AGUS PUIN AR PEAO 45 NÓIM.
2. TÓS AMAÉ AGUS SEARR AR A ÚPARD.
3. TOÉALT AMAÉ AN LÁR AGUS MAGE É TE H-IM P. AGUS S. LION AN LÁR LEIS. CUIR AN DÁ TAOBH TE CÉITE. PUIN AR PEAO 10 NÓIM.
4. DÁIL TE.

B. SRUANTA.

RUDRAO :

2 pn. min coirce.	2 ún. ionmair nó
$\frac{1}{2}$ pn. pláir.	buiríead.
	1 sp. salann.
	500 arán.

MÓR :

BRIS AN T-IONMAR SA PLUR AGUS MINTE CÉITE. CUIR ISTEAC AN SÓO AGUS AN SALANN. DÉIN TAOS TE LE H-UINSCÉTE. ROTLUSG AMAÉ. SEARR 'NA TRIANTÁNAIB. PUIN IN OIGEANN EADAR-TE. LOMPUIS IAO TAR ÉIS $\frac{1}{4}$ Uaire.

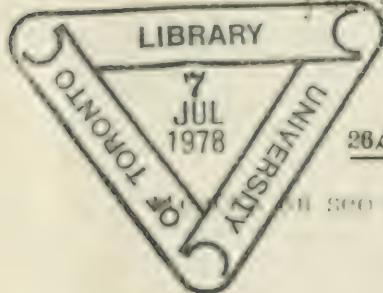
C.—BUILINI MINCOINCE.

RUDRAO :

4 pn. min-coirce.	1 uó.
2 ún. pláir.	1 sp. p.b.
2 ún. siúicre.	2 ún. buiríead.
	DRAON BAINNE.

MÓR :

BRIS AN BUIRÍEAD SA PLUR, CUIR ISTEAC AN MINCOIRCE, AN SIÚICRE AGUS AN T-UÓ BUAILTE. DÉIN TAOS RIÚGIN LEIS AN MBAINNE SIL AN MEASCÁN 'NA SPIONÓSAIL AR STÁN PUINTE AGUS PUIN AR PEAO 20 NÓIM.

26AO AGUS 27AO SEACHTAIN.

AN GED TUAS AGUS AR OBAM AN CÚRSA GO LÉIM.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

